

Lilla Livet

Informationstidning för personal inom barnhälsovård

Nummer 4 - april 2024

Innehåll

Tack och hejdå!	s 03
Reviderad länsövergripande riktlinjer för specialkost och anpassade måltider för förskola och skola	s 03
Uppdaterad vägledning " Smitta i förskolan"	s 03
Beställning av vattenbaserad D-vitamin	s 03
Förändringar i närståendefliken i Cosmic	s 04
Avisering på 1177	s 04
1177 för vårdpersonal	s 04
Fråga och svar	s 05
FN:s konvention om barnets rättigheter	s 06
Information om kikhosteläget	s 06
Nyhetsbrev från Konsumentverket	s 07
Information från Kemikalieinspektionen	s 07
Filmen om Förundran - Bokstart Värmland	s 08
Sunda solvanor	s 08
Jämlik barnhälsa	s 09
Bebispodden	s 09
BVC-podden	s 09
Rikshandboken	s 09
Länkadress till vår sida på intranätet	s 09
Informationsmaterial från utbildningar	s 09
Info från Livets tråd	s 10
Fortbildning/Utbildning	s 11

Lilla Livet är utgiven av Centrala Barnhälsovården i Värmland

Helena Löfwenhamn, barnhälsovårdsöverläkare, 010-831 59 39

helena.lofwenhamn@regionvarmland.se

Cristina Gillå, verksamhetsutvecklare 010-831 66 76

cristina.gilla@regionvarmland.se

Gunilla Svedlund, assistent 010-831 67 06

gunilla.svedlund@regionvarmland.se

Besöksadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

e-post: barnhalsovardsenheten@regionvarmland.se

Adress till:

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Föräldrastödmottagningen
Centralsjukhuset
Bryggaregatan 7
651 85 Karlstad

Tack och hejdå!

Efter snart sex år i Karlstad flyttar jag till mina hemtrakter i Östersund för nya utmaningar. Jag vill passa på att säga tack för alla lärorika och inspirerande möten med er som jag mött under mina år i region Värmland, både i rollen som klinisk psykolog och nu också som verksamhetsutvecklare.

Vi kanske ses på fjället

/Sofia

Reviderad länsövergripande riktlinjer för specialkost och anpassade måltider för förskola och skola

Nu är riktlinjen reviderad och tydligare när det gäller anpassade måltider, dvs när det inte är frågan om allergier/celiaki.

Dessa länkar kommer på sikt ligga på intranätet BVC Kost och fysisk aktivitet
Än så länge kan vi erbjuda länk till [Karlstad Kommun Förskola skola utbildning skolmat](#)

/Helena

Uppdaterad vägledning " Smitta i förskolan"

Folkhälsomyndigheten har sammanställt en uppdaterad vägledning för att minska risken för smittspridning på förskolor. Det handlar bland annat om rutiner för god hygien, hur smittkedjor kan brytas och vägledning om när barn bör stanna hemma från förskolan.

Vägledningen "Smitta i förskolan" vänder sig till personal och huvudmän i förskolan och har tagits fram på uppdrag av regeringen.

[Smitta i förskolan - Vägledning till personal och huvudmän i förskolan för att förebygga och hantera smitta](#)

/Helena

Beställning av vattenbaserad D-vitamin

Era beställningar av D-vitamin i vatten som har blivit äldre än 6 månader kommer att makuleras. Ni måste därför lägga en ny order så att ni får en leverans när D-vitamin i vatten väl finns att tillgå.

/Helena

Förändringar i närståendefliken i Cosmic

I höst försvinner information om Vårdnadshavare 1 och 2 under rubriken patientens angivna kontaktpersoner. I det fall vårdnadshavaren har ett reservnummer står information Vårdnadshavare 1 och 2 kvar.

Det som försvinner är de manuellt inlagda uppgifterna (telefonnummer) för vårdnadshavare 1 och 2 som flyttades från Allmäntfliken till närståendeflikens nedre del" vid förändringen i november 2023.

Du som vårdpersonal uppmanas att vid kontakt med vårdnadshavare informera hen om att logga in i 1177.se. I Inställningar under rubrikerna Godkänn avisering och delning kan patienten bocka i "dela". På så sätt kommer angivet telefonnummer hamna i patientkortet i Cosmic.

Om vårdnadshavare ej valt att dela sitt mobilnummer på 1177 så kan vården med muntligt godkännande av vårdnadshavaren fylla i telefonnummer och kryssa i godkänn delning av nummer på allmänfliken i Cosmic. Observera att det är i vårdnadshavarens patientkort man ska uppdatera. Detta kommer då synas på 1177 samt därmed även på barnet i Cosmic.

Nu blir det extra viktigt att kontrollera att korrekta telefonnummer till vårdnadshavare är inlagt i Reminders.

intranat.regionvarmland.se

/Helena

Avisering på 1177

Efter att vi uppmärksammats på att aviseringen på 1177 av ett bokat besök på BVC kan bli förvirrande om man avtalat ett hembesök så kommer det för vårdtjänsten "Besök inskrivning" och Besök 8 månader" finnas en tilläggs-text. Kommunikationsenheten har formulerat den: "Tänk på att en del besök är hembesök. Det vi gjorde upp senast gäller. Om du är osäker, ring oss på barnavårdscentralen"

/Helena

1177 för vårdpersonal

I juni öppnar en ny del av 1177 som är riktad till vårdpersonal. Dit flyttar då innehållet på Nationellt kliniskt kunskapsstöd (NKK). Genom att använda regionernas gemensamma varumärke, 1177, ökar kännedomen och användningen av de kliniska kunskapsstöden och vårdförloppen, och därmed nyttan i vården. Den nya webbadressen blir "vardpersonal.1177.se".

/Helena

Fråga och svar

Fråga:

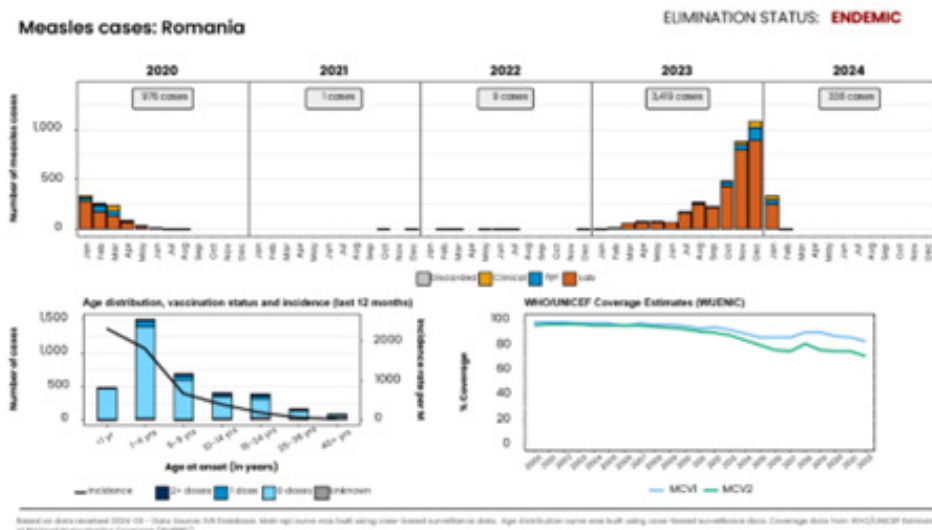
Vi har ett barn där familjen planerar att resa och bo hemma hos släktingar i Rumänien juni till augusti. Jag har informerat om mässling och fördelen med vaccinet när man reser till Rumänien. Enligt google har det varit en del mässlingsutbrott där. Kan dock inte hitta några exakta siffror på FoHm.

Vår fråga är nu hur skall man tänka då barnet inte riktigt hinner bli 6 månader innan dom reser?

Svar:

Off label dvs utanför rekommendationen i FASS kan MPR ges från 6 månaders ålder vid pågående utbrott. Skulle inte rekommendera att gå under den åldersgränsen.

Via denna sida [Immunization Analysis and Insights \(who.int\)](https://www.who.int/immunization/analysis) under fliken "Global Measles and Rubella Monthly Update" presenteras mässlingsfall särredovisade per land med månatlig uppdatering.

/Helena

Fråga:

Är det okej att vi ger ut Apoteket D-vitamin Olja Apofri, då den är billigare? Innehåller de lika mycket D-vitamin?

Svar:

Vi skall lämna ut läkemedelsklassade D-vitaminer. Jag tror att Apofri lades till då det var restnotering på de läkemedelsklassade.

/Helena

Läkemedelsnamn	Styrka	Läkemedelsform
D-vitamin Olja ACO	80 IE/droppe	Orala droppar, lösning
D-vitamin Olja Pharmaprim	80 IE/droppe	Orala droppar, lösning
D-vitamin Vatten Avia (Tidigare namn: D-vitamin Vatten ACO)	80 IE/droppe	Orala droppar, lösning

FN:s konvention om barnets rättigheter

Artikel 35 och 36

Handlar om att skydda barnet mot att bli utnyttjat på något annat sätt. Det kan vara att någon säljer ett barn för att barnet ska arbeta i en fabrik. Det kan vara att någon tar ett barn från föräldrarna för att sälja barnet till en annan familj. Med det är också ett skydd mot alla andra sätt att utnyttja barn som någon kan komma på.

Information om kikhosteläget

I mars kommunicerades kikhosteläget i Europa av ECDC. En ökning ses i flera länder i Europa, vilket har fortsatt in i april, och ECDC påminner om vikten av vaccination och uppmärksamhet på symtom på kikhosta särskilt bland små barn.

I Sverige har antalet rapporterade fall ökat en aning per månad sedan årsskiftet och börjar återgå till de nivåer som brukade ses innan pandemin, ingen kraftig ökning ses för tillfället. Folkhälsomyndigheten bedömer att det är fortsatt viktigt, att liksom tidigare, arbeta för att upprätthålla en hög täckning av barnvaccinationsprogrammet och rekommendera vaccination av gravida samt liksom tidigare ha en hög uppmärksamhet på kikhoste-symtom och att tidigt testa och behandla spädbarn.

Under mars rapporterades totalt 46 fall varav 4 spädbarn (1–4 månader gamla). Majoriteten av fallen (70%) rapporterades från region Stockholm och Skåne under mars månad. Fram till den 15 april hade 21 fall rapporterats för innevarande månad. Totalt är 123 fall varav 9 fall bland spädbarn rapporterade hittills under 2024.

/Folkhälsomyndigheten genom Helena

Nyhetsbrev från Konsumentverket

Nu kan du prenumerera på Konsumentverkets nyttillkomna nyhetsbrev "Säkra barn – nyhetsbrev om barnsäkerhet och säkra produkter för barn" som kommer ut ett par gånger per år. För att starta en prenumeration (som är gratis) behöver intresserad gå in på nedanstående länk och fylla i sin e-postadress.

[Säkra barn - nyhetsbrev om barnsäkerhet och säkra produkter för barn | För företagare | Konsumentverket](#)

/Konsumentverket genom Helena

Information från Kemikalieinspektionen

Farliga kemikalier säljs utan barnskyddande förslutning

Det finns kemiska produkter som säljs i detaljhandeln som saknar barnskyddande förslutning och därmed inte uppfyller de krav som finns. Det visar den kontroll som Kemikalieinspektionen genomförde tillsammans med 60 av Sveriges kommuner.

Det innebär att det kan ske olyckor bland barn. Barn i åldersgruppen 1–4 år utgör majoriteten av dem som drabbas av tillbud med kemiska produkter. Under 2022 tog Giftinformationscentralen emot cirka 26 500 frågor som gällde barn under 10 år. Knappt hälften av dessa frågor gällde barn som smakat på kemiska eller kosmetiska produkter. De vanligaste produkterna som leder till sjukhusvård är produkter som innebär risk för frätskada.

Ett bra sätt att minska risken för olyckor är att överväga vilka kemiska produkter som verkligen behövs hemma och särskilt när man har barn.

För att minska risken att barn skadas av kemikalier ska förpackningen till farliga kemiska produkter som säljs till allmänheten enligt lag i vissa fall vara försedd med en barnskyddande förslutning. En barnskyddande förslutning ska göra det svårt för små barn att komma åt innehållet genom att förslutningen kräver viss koordination för att öppnas.

Inga farliga kemikalier i nappar på den svenska marknaden

Små barn skulle kunna exponeras för farliga kemikalier genom nappar. Kemikalieinspektionen har därför kontrollerat 26 olika nappar. Samtliga fick godkänt när det gäller kemikalierisk. Nappar av silikon och naturgummi klarade kontrollen lika bra.

Resultaten visade att ingen av de testade napparna innehöll farliga ämnen som överskred gränsvärdena. Napparna var av silikon eller naturgummi (latex).

Kemikalieinspektionen bedömer därför att nappar på den svenska marknaden generellt är säkra ut ett kemikalieperspektiv.

[Kemikalieinspektionen](#)

gm/Cristina

Filmen om Förundran – Bokstart Värmland

Filmen är skapad främst utifrån önskemål från rektorer och kan bli ett bra stöd i samtal med pedagogerna, om vårt gemensamma arbete i Värmland.

Filmen ska även spridas till alla barnbibliotekarier och till alla inom barnhälsovården. Det är viktigt att alla känner till den röda tråden och får en förståelse för alla professioners viktiga del i det vi gör tillsammans.

Ni hittar filmen här: <https://vimeo.com/838243868>

OBS! Det är bättre att köra filmen offline. Den är möjlig att ladda ned och det finns en nedladdningssymbol på vimeosidan.

Den kreativa språkresan är en regional spridning av Lilla bokbryggan och att det är samma koncept som erbjuds i Karlstad kommun.

Notera att uppbyggnaden av hallbibliotek är beroende av bibliotekens resurser och kan se olika ut i våra 16 kommuner.

/Annica Hagel Arvidsson

Biblioteksutvecklare och projektledare för Förundran - Bokstart i Värmland

Sunda solvanor

Tipsa gärna föräldrar om detta:

Sunda solvanor innebär att njuta av solen klokt och försiktigt och att inte överexponera sig.

De främsta tipsen är:

Vistas i skuggan, främst klockan 11–15, då solen är som starkast.

Använd kläder, hatt och solglasögon som skydd.

Solskyddsmedel är ett komplement till kläder.

Barn under 1 år bör inte alls vistas i solljus.

[Läs mer på vårdgivarwebben](#)

Jämlik barnhälsa

En podd om barns olika förutsättningar och livsvillkor. Bakom arbetet med podden står Jämlik barnhälsa, en samverkansgrupp bestående av representanter från kommunerna Filipstad, Storfors och Säffle, Friskvården i Värmland samt Region Värmland.

Marika Andersson som är folkhälsostrateg på Region Värmland leder dig genom avsnitten. I första avsnittet lyfts problematiken kring övervikt och obesitas

[Jämlik barnhälsa | a podcast by Region Värmland \(podbean.com\)](#)

/Cristina

Bebispodden

<https://sverigesradio.se/barnradion>

/Cristina

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

Föräldragrups-podden har publicerat ett nytt avsnitt som handlar om amning och heter: - "Man kan inte skämma bort ett spädbarn".

Du kan lyssna på det via: [MAT/Amning](#)

[BVC-podden och Föräldragrups-podden](#)

/Helena

Rikshandboken

- Nyhetsbrev Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i din inbox:

<https://www.rikshandboken-bhv.se/rhb/om-rikshandboken/nyhetsbrev/>

/Gunilla

Informationsmaterial från utbildningar

På den här sidan på intranätet hittar ni informationsmaterial från utbildningar <https://intranat.regionvarmland.se/verksamheter/halsa-och-varld/b/barn-unga-och-familjehalsa/barnhalso-varld-bvc/informationsmaterial-fran-utbildningar>

/Gunilla

Länkadress till vår sida på intranätet

Under rubriken "Barnhälsovård/BVC" finns våra lokala anvisningar

<https://intranat.regionvarmland.se>

Information från dietisten finns under "Kost och fysisk aktivitet".

Lägg gärna den här sidan som favorit så går den lätt att hitta.

/Gunilla

Info från Livets tråd - *Aktuellt om amning*

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, både digitalt och på plats i Säffle.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna kan anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Amningskurs 14 maj, 11-16, Digitalt via teams

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska) eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk](#)

Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt

Rutin samt flödesschema för nedtrappning/uttrappning av ersättning finns framtagna.

[RUT-24932-v.1.0 Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt](#)

Vårdprogram, Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns för nedladdning via länk [Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodförvårdgivare.se\)](#)

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetat mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Benita von Essen, vikarie
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Fritzson, föräldraledig
Maria Heggen
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se

maria.heggen@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsida](#)

Fortbildning/Utbildning

För dig som är verksam inom barnhälsovården oavsett yrkesgrupp och tidigare erfarenheter. Introduktion till dig som nyställd eller när du behöver fylla på kunskapsförrådet.

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av Centrala Barnhälsovården och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och kunna utföra ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Region Värmland erbjuder:

* Startutbildning Cosmic

regionvarmland.grade.se/

[Anmälan och information på regionvarmland.se](#)

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal

Vårens grundutbildningar i MI ställs in, det är ett övergripande beslut som hälso- och sjukvårdsledningen tagit, för att minska kostnaderna för 2024 (se mer information på [Insikt](#)).

Vi hoppas åter kunna erbjuda grundutbildningar i MI, våren 2025.

Kommande utbildningar:

Maj **Sagasagor, metod och verktyg för hälsosamtal**, bokade tider för respektive område

Norra, Sunne 13 maj, kl 9-11.30

Östra, Filipstad 22 maj, kl 9-11.30

Norra Karlstad, Kolvgatan 22 maj, kl 13.30-16.00

Södra Karlstad Gripen Alfa 27 maj, kl 9-11.30

Västra 28 maj, kl 9-11.30, ditigt via teams